

بسم الله الرحمن الرحيم

آشنایی با بیماری آنفلوآنزای پرندگان

ویژه نوسوادان و کم سوادان

سازمان جهاد کشاورزی کردستان

حوزه ترویج و نظام بهره برداری

با همکاری

مدیریت نهضت سوادآموزی استان کردستان

سال ۱۳۸۴

این نشریه ترویجی
بهماهنگی سازمان جهاد کشاورزی و نهضت سوادآموزی
استان کردستان جهت استفاده نوسوادان و کم سوادان تهیه و چاپ شده است

شناسنامه نشریه:

نام: آشنایی با بیماری آنفلوآنزای پرندگان
نویسنده: دکتر بهارک محمدیان عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان
ساده نویسی: حسام الدین مشایخی کارشناس مسئول آموزش مداوم نهضت سوادآموزی کردستان
سال: ۱۳۸۴
شمارگان: ۵۰۰۰ جلد
ناشر: مدیریت ترویج و مشارکت مردمی سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان
آماده سازی و چاپ: اداره برنامه ریزی و هماهنگی ترویج

نشانی: سنندج خیابان پاسداران - روبروی دانشگاه آزاد اسلامی ساختمان

شماره (۲) سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان

حوزه ترویج و نظام بهره برداری تلفن ۶۶۲۰۴۰۴ دورنگار ۶۶۲۶۷۶۹

فهرست مطالب

ردیف	عنوان	صفحه
۱	تعریف آنفلوآنزای مرغی	۱
۲	میزبان های بیماری آنفلوآنزا	۲
۳	راههای انتقال بیماری به پرندگان	۵
۴	نشانه ی بیماری در پرندگان	۹
۵	روش تشخیص بیماری	۱۲
۶	راههای انتقال بیماری به انسان	۱۲
۷	نشانه ی بیماری در انسان	۱۵
۸	راههای پیشگیری و کنترل بیماری	۱۶
۹	راههای ریشه کنی بیماری	۲۱
۱۰	خلاصه آنچه خوانده اید	۲۲
۱۱	خود را بیازمایید	۲۴
۱۲	واژه نامه	۲۶

مقدمه

با توجه به بحث شیوع آنفلوانزی پرندگان در بعضی از کشورها و موقعیت جغرافیای ایران، لازم است مردم نسبت به این بیماری و راههای پیشگیری از آن آگاهی داشته باشند تا با رعایت آن هم از انتشار بیماری جلوگیری نموده و هم از ضررهایی که در اثر این بیماری در صنعت مرغداری وارد می شود، جلوگیری شود.

بر همین اساس این نشریه با عنوان آشنایی با بیماری آنفلوانزای پرندگان به زبان ساده جهت نوسوادان و کم سوادان توسط مدیریت حوزه ترویج و نظام بهره برداری سازمان جهاد کشاورزی با همکاری مدیریت نهضت سوادآموزی استان کردستان تهیه گردیده است.

امید است مورد توجه و استفاده ی خوانندگان محترم قرار گیرد و بتواند در افزایش میزان آگاهی های بهداشتی و سلامت جامعه مؤثر باشد.

تعریف آنفلوآنزای مرغی

آنفلوآنزا یکی از مهم ترین بیماری های تنفسی پرندگان است که به وسیله ویروس آنفلوآنزا بوجود می آید. این بیماری در بدن پرندگان عفونت های شدیدی را ایجاد می کند و خسارات مالی سنگینی را به صنعت مرغداری در سرتاسر دنیا وارد نموده است.

ویروس آنفلوآنزا در قسمت هایی از بدن پرندگان مانند دستگاه تنفس، گوارش و اعصاب وارد شده و شروع به فعالیت می نماید. این ویروس ها به سه گروه طبقه بندی می شوند:

- ۱- ویروس آنفلوآنزای با قدرت بیماری زایی زیاد
- ۲- ویروس آنفلوآنزای با قدرت بیماری زایی کم
- ۳- ویروس آنفلوآنزای غیر بیماری زا

ویروس هایی که بیماری زایی کمی دارند پس از اینکه مدت کوتاهی در بین پرندگان پخش شده و می توانند به شکلی که بیماری زایی بالایی دارد، تبدیل شوند.

میزبان های ویروس آنفلوانزا

همه پرندگان به ویروس آنفلوانزا حساس هستند، اما بعضی از گونه های پرندگان در برابر این بیماری مقاومت بیشتری دارند. پرندگان آبی مهاجر به ویژه اردک های وحشی مخازن طبیعی ویروس آنفلوانزای مرغی هستند. همچنین این پرندگان در برابر بیماری مقاومت زیادی دارند. پرندگان وحشی ویروس های آنفلوانزا را در روده خود حمل می کنند، اما بیمار نمی شوند و باعث پخش ویروس در محیط می گردند.

بعضی از پرندگان آبی، مانند پرستو دریایی نسبت به بیماری آنفلوانزا (فوق حاد^۲) حساس هستند و در صورت ابتلا به آن تلف می شوند. این ویروس در بسیاری از پرندگان از قبیل مرغ شاخدار، کبک خاکستری، بلدرچین، غاز، قرقاول، اردک، قو، حواصیل و همچنین از پرندگان زینتی از جمله مینا، طوطی و سهره جدا شده است.

پرندگان آبی مهاجر مخازن ویروس آنفلوانزا هستند

۱- گونه: نوع

۲- فوق حاد بسیار شدید

پرندگان اهلی از جمله جوجه ها و بوقلمون ها به شیوع آنفلوانزا به ویژه به نوعی که موجب مرگ و میر سریع می شوند، حساس هستند. البته علاوه بر پرندگان ، انسان، خوک ، اسب ، تعدادی از پستانداران دریایی و برخی از گربه سانان از میزبان های ویروس آنفلوانزا هستند.

علل انتشار ویروس آنفلوانزا:

آنفلوانزای پرندگان اولین بار حدود ۱۰۰ سال پیش درکشورایتالیا شناسایی شد. علت شیوع این بیماری، در سطح جهان زیادبودن تعداد میزبان های ویروس آنفلوانزا است^۱ به طوری که بسیاری از گونه های اهلی و وحشی پرندگان، توسط ویروس آنفلوانزا آلوده می گردند.

آلودگی انسان به ویروس آنفلوانزای طیور برای اولین بار در سال ۱۹۹۷ در کشورهونگ کونگ اتفاق افتاد. این ویروس باعث بیماری شدید تنفسی در ۱۸ نفر شد و از بین آنها ۶ نفر جان خود را از دست دادند. بر اساس بررسی های انجام شده تماس نزدیک با ماکیان^۱ زنده مبتلا به آنفلوانزا، باعث مبتلاشدن آنان به این بیماری شده بود.

همچنین عفونت ویروس آنفلوانزای طیور در ماکیان در چندین کشور از جمله امریکا، بلژیک ، اسکاتلند، ایتالیا، شوروی سابق، استرالیا، هنگ کنگ

۱- ماکیان: مرغ های خانگی

فرانسه، انگلستان، مجارستان، ایرلند، کانادا گزارش شده است، که این نشان می دهد ویروس آنفلوانزا در بین پرندگان در سراسر دنیا پخش شده و می چرخد.

در ایران در خرداد ماه سال ۱۳۷۷ واگیری^۱ بیماری آنفلوانزای طیور در مرغداری های صنعتی استان های تهران و قزوین دیده شد. انتشار وسیع بیماری در این استان ها و گسترش آن به سایر استان های کشور، خسارات فراوانی را به صنعت طیور کشور وارد نمود.

با توجه به اینکه پرندگان مهاجر از مناطق شمالی و سردسیر به مناطق جنوبی و کشور ما عبور می کنند، احتمال دارد در فصل سرما بیماری آنفلوانزا به داخل کشور وارد شود.

دوره نهفتگی^۲

دوره نهفتگی بدون علائم بیماری آنفلوانزا در بدن یک پرنده بین چند ساعت تا ۳ روز و در یک گله تا ۱۴ روز است. مدت دوره نهفتگی بیماری به میزان آلودگی ویروسی، راه ورود عفونت، نوع پرنده و قدرت بیماری زایی ویروس بستگی دارد.

۱- واگیری: سرایت بیماری از یکی به یکی دیگر

۲- نهفتگی: پنهانی - پوشیدگی

مقاومت ویروس

ویروس آنفلوانزا در شرایط سرد و مرطوب برای مدت زیادتری در محیط باقی می ماند. برای مثال در فصل زمستان بعد از ۱۰۵ روز ویروس عفونت زای آنفلوانزا را در جاهای آلوده به ویروس شناسایی و جدا کرده اند. این ویروس خاصیت عفونت زایی خود را در دمای ۴ درجه سانتیگراد تا ۷ روز در داخل مدفوع حفظ می کند. از بین بردن طبیعی ویروس در فصل تابستان سریعتر از زمستان انجام می گیرد.

ویروس آنفلوانزا به گرما و مواد ضد عفونی کننده حساس است. در زمان حضور پرندگان آلوده، ویروس آنفلوانزا در آب نیز دیده می شود. ولی با رفتن پرنده ها، ویروس در آب از بین می رود.

راههای انتقال بیماری در پرندگان

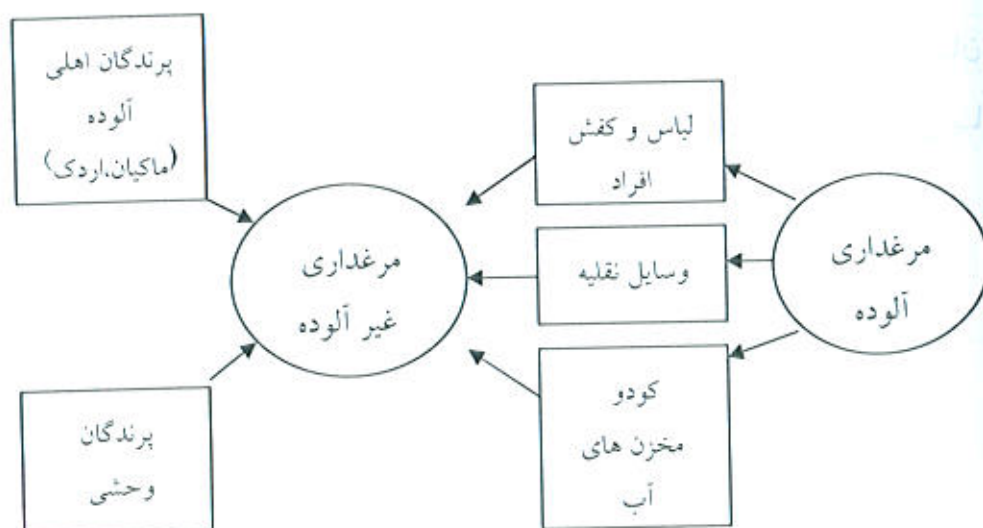
نحوه انتقال ویروس به پرندگان به دو صورت است:

- ۱- انتقال مستقیم: تماس پرندگان آلوده و حساس به ویروس باعث انتقال بیماری به پرندگان حساس دیگر می شود.
- ۲- انتقال غیر مستقیم: از طریق ذرات ریز معلق در هوا و یا وسایلی که در معرض آلودگی به ویروس هستند، انتقال بیماری صورت می گیرد.

تماس مستقیم و غیر مستقیم بین پرندگان آلوده و سالم

تماس مستقیم

تماس غیر مستقیم

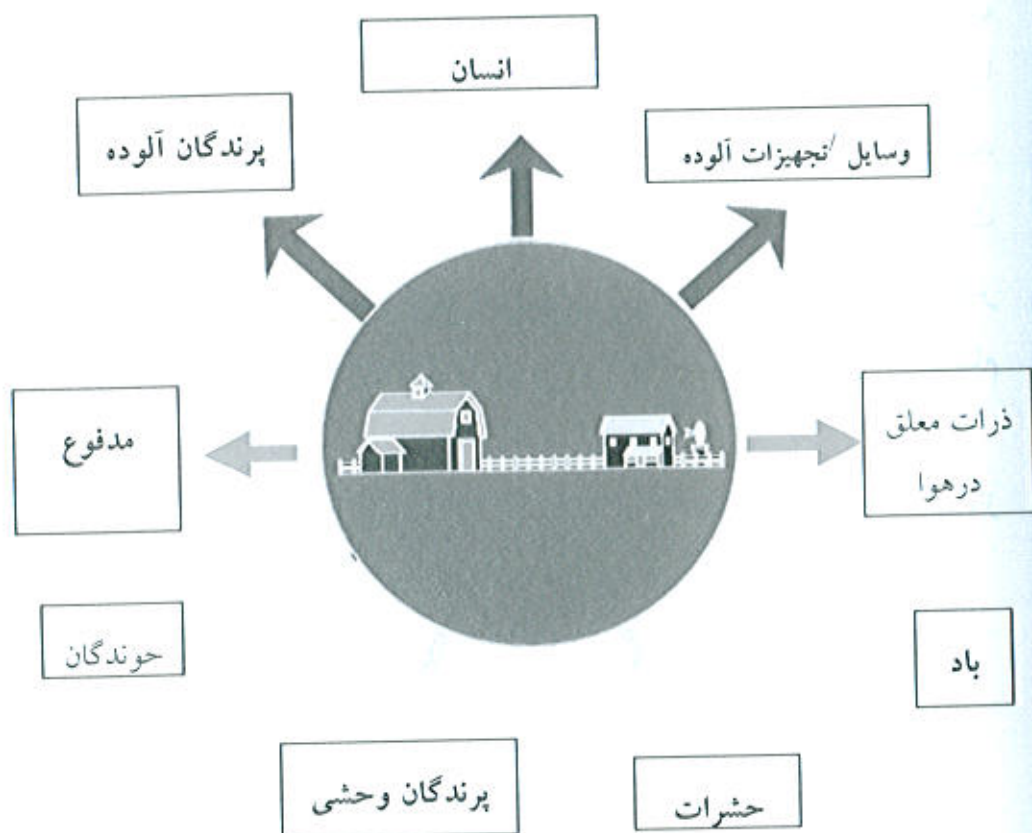

مهم ترین راه انتقال بیماری از یک پرنده به پرنده دیگر، انتقال از طریق مدفوع است. پرندگان بیمار، ویروس آنفلوانزا را از طریق بزاق^۱، ترشحات بینی و مدفوع دفع می کنند. هنگامی که پرندگان حساس با ترشحات پرندگان مبتلا یا با سطوح آلوده به ترشحات آنها تماس پیدا کنند، به بیماری مبتلا می شوند. از آنجایی که پرندگان مبتلا مقدار زیادی از ویروس را توسط مدفوع خود دفع می کنند بنابراین آلوده شدن آب، دان، تجهیزات، سیلوی دان، قفس ها، لباس ها، وسایل نقلیه و حشرات با مواد دفعی باعث پخش و انتشار ویروس می گردد. از این رو انتقال ویروس به مناطق دیگر توسط افراد، سرویس های تهیه و توزیع مواد و تجهیزات به آسانی انجام می گیرد.

انتقال اولیه آنفلوانزای پرندگان به پستانداران از جمله خوک و اسب، از طریق آب آلوده به مدفوع پرندگان صورت می گیرد.

راه دیگر انتقال بیماری، تغذیه خوک ها با لاشه پرندگان مرده است.

روش انتشار ویروس آنفلوآنزای پرندگان در منطقه

نشانه های بیماری در پرندگان

شدت بیماری آنفلوانزا در شرایط طبیعی باتوجه به نوع ویروس از نظربیماری زایی (غیر بیماری زا، بیماری زایی متوسط، بیماری زایی بالا) بستگی دارد به طوری که بیماری ممکن است بدون نشانه باشد یا نشانه خفیفی از قبیل ژولیدگی^۱ پر و کاهش تولید تخم مرغ دیده شود.

در مواردی که عفونت به سرعت در بدن پخش شود و قسمت های مختلف بدن پرندگان را درگیر نماید، باعث تلفات به میزان ۱۰۰ درصد می شود. همچنین شدت بیماری تحت تأثیر نوع پرنده، سن، وجود سایر بیماری ها و عوامل محیطی قرار می گیرد. پرندگان وحشی به خصوص پرندگان آبی مهاجر (اردک، غاز) به بیماری مبتلا نمی شوند، اما باعث پخش ویروس در محیط می گردند. پرندگان اهلی (ماکیان، بوقلمون ها) به آنفلوانزای نوع خیلی بیماری زا، بسیار حساس هستند و گاهی بدون آنکه نشانه ای از بیماری داشته باشند، تلف می شوند و یا ممکن است علائم بیماری را نشان دهند.

پرندگان بیمار اغلب می نشینند و یا سر پا به حالت خواب آلوده هستند یا در حالی که سر آنها زمین را لمس می کند، می ایستند. بعضی از آنها به خصوص پرندگان جوان علائم عصبی از خود نشان می دهند. مرغ ها در ابتدای بیماری، تخم مرغ هایی با پوسته نازک می گذارند و بعد از مدتی

۱-ژولیدگی: پریشانی - آشفنگی

تخم گذاری آنها قطع می شود. همچنین تاج و ریش آنها قرمز تیره و گاهی کبود و متورم می شود. گاهی نیز خونریزی های نقطه ای مانند، در نوک تاج و ریش مرغ بیمار دیده می شود. مرغ های بیمار به طور معمول اسهال بوده و همیشه گرسنه هستند. تنفس سریع و سخت دارند. ممکن است خونریزی در قسمت های بدون پر بدن، به خصوص ساق پاها هم دیده شود.

در مواردی که بیماری به صورت خفیف بروز می کند، ممکن است هیچ علائمی دیده نشود، اما اگر خون آزمایش شود، در سرم خون پرندگان افزایش آنتی بادی مشاهده می شود که نشان دهنده آلودگی به ویروس است.

تورم پاها

تورم اطراف چشم

خواب آلودگی در پرنده مبتلا به آنفلوآنزا

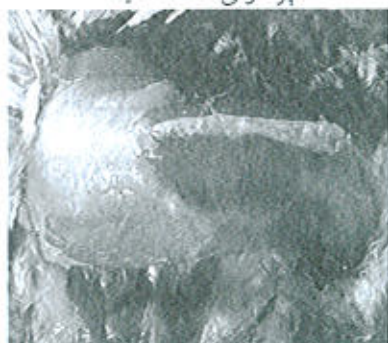
پرخونی و تورم تاج در پرنده مبتلا به آنفلوآنزا

جراحات بیماری در پرندگان تلف شده

جراحات آنفلوآنزا در بدن پرندگان باتوجه به شدت بیماری زایی ویروس متفاوت است. در اغلب موارد در هنگام باز کردن لاشه پرندگان بیمار، تورم درنای، کیسه های هوایی و پرخونی دستگاه های گوارش و تنفس آنها دیده می شود.

پر خونی عضله سینه

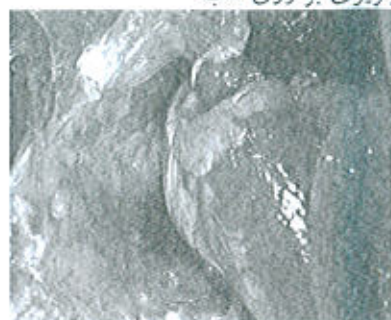
خونریزی نای

پرنده تلف شده بر اثر آنفلوآنزای مرغی

خونریزی بر روی قلب

تشخیص بیماری آنفلوانزا

تشخیص سریع بیماری یکی از راههای مهم در پیشگیری از واگیر شدن آنفلوانزا است. تشخیص آنفلوانزای پرندگان با توجه به علایم بیماری و جراحات بدن پرندگان ممکن است. البته ممکن است علایم ذکر شده در مورد آنفلوانزا، در بعضی از بیماری های دیگر هم دیده شوند. به منظور تشخیص بیماری آنفلوانزا، از آزمایش هایی برای شناسایی این ویروس استفاده می شود.

برای جداسازی ویروس آنفلوانزا اغلب از قسمت های نای، ریه، کیسه های هوایی، ترشحات سینوس^۱ و کلواک^۲ پرندگان مبتلا نمونه گیری می شود.

راههای انتقال ویروس به انسان:

ویروس آنفلوانزای پرندگان از دو راه به انسان منتقل می شود:

- ۱- از طریق پرندگان یا از محیط های آلوده به ویروس به طور مستقیم منتقل می شود
- ۲- از طریق حیوانات دیگر مانند خوک که حامل ویروس هستند، منتقل می شود

۱- سینوس: حفره های داخل استخوان

۲- کلواک: حفره ای که ترشحات دستگاه تناسلی و ادراری در آنجا می ریزد

ویروس آنفلوانزا از طریق خوردن گوشت و تخم مرغ پخته منتقل نمی شود. در زمان شیوع بیماری یکی از راههای انتقال ویروس مصرف گوشت پرنده آلوده و تخم مرغ آلوده به صورت نیم پز است. بنابراین توصیه می شود:

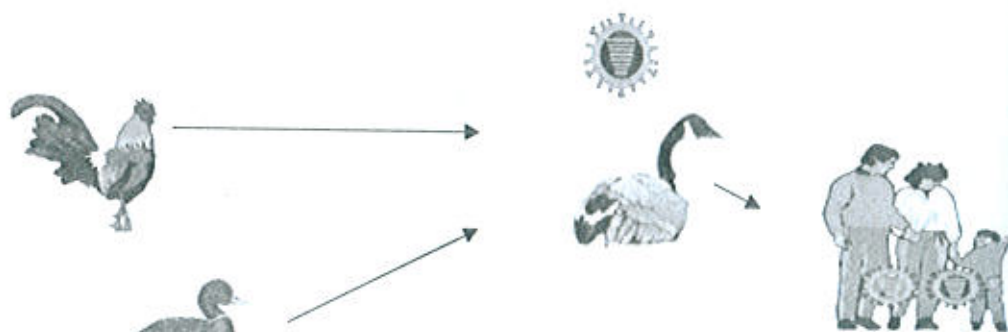
- از خوردن گوشت و تخم مرغ به صورت نیم پز خودداری کنید.
- ماکیان و محصولات آنها از قبیل تخم مرغ باید قبل از مصرف به طور کامل پخته شوند.

- گوشت مرغ باید به طور کامل تا دمای ۸۲ درجه سانتیگراد پخته شود.

- تخم مرغ باید تا اندازه ای که سفیده و زرده آن به طور کامل سفت شود، پخته شود.

ممکن است لاشه مرغ و پوسته تخم مرغ به ویروس آنفلوانزا آلوده باشند، بنابراین بعد از دست زدن به مرغ و تخم مرغ باید دست ها به خوبی شسته شوند. همچنین لازم است افرادی که به نحوی با لاشه پرندگان یا تخم مرغ تماس دارند، از دستکش استفاده نمایند.

چرخه انتقال ویروس و احتمال ایجاد ویروس جدید

تبادل قطعات ویروس آنفلوآنزای پرنده و خوک در بدن انسان

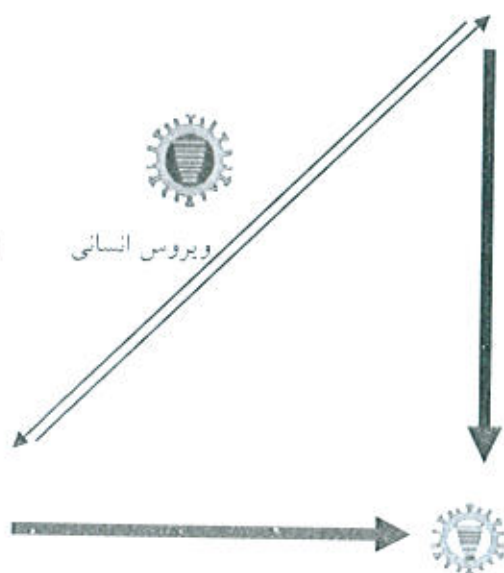
ویروس پرندگان

ویروس انسانی

تبادل قطعات ویروس آنفلوآنزای انسان و پرنده در بدن خوک

ویروس تغییر یافته
انسان / پرنده

نشانه های آنفلوانزا در انسان:

نشانه های ویروس آنفلوانزای پرندگان در انسان متفاوت است. در بعضی افراد فقط ورم ملتحمه^۱ بروز می کند، اما در برخی دیگر همانند آنفلوانزای انسانی، باعث بروز سرفه، تب، گلودرد، دردهای عضلانی، ذات الریه شدید، تنگی نفس و حتی مرگ می شود.

واگیری انسان به ویروس آنفلوانزای پرندگان بیشتر به علت تماس با پرندگان یا وسایل آلوده است. انتقال ویروس آنفلوانزای پرندگان از فردی به فرد دیگر خیلی کم اتفاق می افتد.

خطر بیماری آنفلوانزای پرندگان برای انسان کم است. زیرا ویروس عامل بیماری بیشتر در پرندگان باعث ایجاد بیماری می شود و به طور معمول قادر به ایجاد بیماری در انسان نمی باشد. اما در سال های اخیر تغییراتی در بعضی از انواع ویروس های آنفلوانزا بوجود آمده، که می توانند باعث آلودگی انسان و حتی مرگ افراد شوند. با توجه به اینکه همه ویروس های آنفلوانزا قادر به تغییر هستند پس:

**باید این نکته را در نظر داشت که در زمان شیوع بیماری
در بین پرندگان، همیشه احتمال آلودگی افرادی که با پرندگان
آلوده سر و کار دارند، وجود دارد.**

راههای پیشگیری از آنفلوآنزا

هیچ نوع مقررات یا محافظتی نمی تواند از ورود پرندگان وحشی به کشور یا منطقه ای جلوگیری کند. بنابراین پیشگیری از ورود ویروس های آنفلوآنزا توسط پرندگان وحشی، باید در مرغداری ها انجام گیرد. یعنی مرگذار باید از ورود پرندگان وحشی به محوطه مرغداری جلوگیری کند.

به منظور پیشگیری و کنترل ویروس باید به منابع انتقال دهنده ویروس توجه کرد. عمده ترین منبع انتقال ویروس در پرندگان، سایر پرندگان آلوده است. بر این اساس مهم ترین راه پیشگیری از عفونت با ویروس آنفلوآنزا، جدا کردن پرندگان حساس از پرندگان آلوده و دور نگه داشتن پرندگان حساس از ترشحات و محتویات دفعی پرندگان آلوده است. ترشحات پرندگان آلوده باعث آلودگی وسایل مرغداری، وسایل نقلیه، وسایل تلقیح و مایه کوبی^۱، دان و آب می شوند و آلودگی به وسیله این وسایل منتشر می شود. در مواردی که پرندگان به صورت سنتی و محلی نگهداری می شوند، باید آنها را در محل های بسته نگه داری کرد.

زمانی که بروز بیماری آنفلوآنزای مرغی در منطقه ای گزارش شود، برای کنترل بیماری باید به نکات زیر توجه نمود:

- تمامی پرندگان موجود در فاصله یک کیلومتری محل آلودگی بدون ایجاد خونریزی از طریق سوزاندن لاشه ها و یا دفن آنها، نابود شوند.

ارزان ترین شیوه برای نابود کردن لاشه طیور، عبارت است از قرار دادن آنها در کیسه پلاستیکی غیر قابل نفوذ و دفن در عمق حداقل ۲/۵ متری از سطح زمین و حداقل یک متر بالاتر از سطح آب است. در این خصوص باید تاجایی که امکان دارد از حمل و نقل لاشه ها خودداری شود. همچنین در نزدیک ترین مکان به آشیانه ها در داخل مرغداری دفن شوند.

لازم است برای لایه زیر لاشه ها و لایه روی لاشه ها از آهک زنده استفاده گردد. بعد از دفن باید لاشه ها به گونه ای پوشانده شوند که هیچ حیوانی اعم از پرندگان و سگ و ... به آن دسترسی نداشته باشد. در صورت امکان سوزاندن لاشه ها در گودال های حفر شده، صورت گیرد. همچنین:

- از جوجه ریزی به فاصله ۵ کیلومتر از مرغداری آلوده تا زمان اعلام دامپزشکی جلوگیری شود.

- کلیه مرغداری های غیر آلوده که سن مرغ ها بالای ۴۰ روز است تخلیه و به کشتارگاه اعزام شوند.

- از واحدهایی که سن گله آنها کمتر از ۴۰ روز است، تا زمان اعزام آنها به کشتارگاه مراقبت ویژه انجام شود.

- مرغداری های اطراف مرغداری آلوده، تا فاصله ۱۰ کیلومتر با استفاده از تست های آزمایشگاهی بررسی شوند.

- کود و ضایعات واحدهای آلوده به طور کامل سوزانده شود. جهت کاهش آلودگی بیشتر و قبل از حمل آن به خارج از مرغداری، بهتر است آنها را روی هم جمع کرده و با نایلون بپوشانند تا در اثر تخمیردمای آن بالا برود و ویروس غیر فعال شود.

- واحد های آلوده به طور کامل ضد عفونی شوند. ویروس آنفلوانزا ممکن است از طریق لباس، کفش، قفس حمل طیور، شانه تخم مرغ و کیسه دان منتقل شود، بنابراین وسائل فوق باید ضد عفونی شود و در صورتی که قابل ضد عفونی نیست، نابود شوند.

- کلیه وسایل نقلیه موجود در مرغداری ضد عفونی شوند.

اگر اقدامات لازم برای کنترل بیماری به سرعت انجام نشود، شیوع بیماری می تواند چندین سال ادامه یابد. برای مثال شیوع آنفلوانزای مرغی در سال ۱۹۹۲ میلادی در مکزیک، ابتدا با بیماری زایی کم شروع و سپس به نوع کشنده تبدیل شد و تا سال ۱۹۹۵ میلادی کنترل نشد.

دفن لاشه پرندگان آلوده

سوزاندن لاشه پرندگان

شش راه برای پیشگیری از ابتلای ماکیان به بیماری آنفلوانزا

- ۱- پرندگان خود را در جای بسته نگه دارید و از ورود افراد متفرقه به محل نگه داری آنها جلوگیری کنید.

- ۲- آلودگی می تواند از طریق کفش ها و لباس آلوده شما به پرندگان منتقل شود. قبل از وارد شدن به محل نگه داری ماکیان، از کفش و لباس تمیزی که فقط به این منظور استفاده می کنید، بپوشید.

- ۳- وسایل نقلیه، قفس ها و وسایل آلوده می توانند باعث انتقال بیماری به پرندگان شما شوند. بنابراین لازم است آنها را شست و شویید و سپس ضد عفونی کنید.

۴- از وسایل همسایگان خود مانند قفس، آبخوری، دانخوری، استفاده نکنید. در صورت لزوم باید قبل از استفاده آنها را ضدعفونی کنید. همچنین قبل از پس دادن باید دوباره ضدعفونی شوند.

۵- از علائم آنفلوآنزای پرندگان آگاهی داشته باشید. شناسایی سریع علائم در جلوگیری از گسترش بیماری بسیار مؤثر است.

۶- در صورت دیده شدن نشانه های بیماری یا تلفات غیر معمول در بین پرندگان خود، در اسرع وقت به مراجع مسؤول گزارش دهید.

کارهایی که باید برای پاکسازی و ریشه کنی بیماری انجام شود:

به هنگام شیوع آنفلوآنزای فوق حاد استفاده از واکسن توصیه نمی شود. زیرا با مصرف واکسن میزان تلفات و خسارات ناشی از بیماری آنفلوآنزا کاهش می یابد ولی پرنده های ایمن شده بدون نشان دادن علائم، ویروس بیماری را در محیط پخش می کنند. بنابراین جهت ریشه کنی بیماری اقدامات زیر باید انجام شود:

- کلیه مرغداری های موجود در منطقه تحت نظارت قرار گرفته و

حداقل به مدت چهار ماه به صورت مستمر آزمایش شوند.

- از جابجایی جوجه ، دان، لوازم و تجهیزات مرغداری از مناطق

آلوده به فاصله ۲۰ کیلومتر جلوگیری شود.

- پرندگان صنعتی ، سنتی و خانگی در مناطق آلوده ، هر ساله و تا

مدت ۵ سال از نظر وجود بیماری تحت بررسی قرار گیرند.

خلاصه آنچه که خواندید

- ✓ آنفلوانزا یکی از مهم ترین بیماری های تنفسی پرندگان است که به وسیله ویروس آنفلوانزا بوجود می آید. این بیماری در بدن پرندگان عفونت های شدیدی را ایجاد می کند
- ✓ همه پرندگان به ویروس آنفلوانزا حساس هستند، اما بعضی از گونه های پرندگان در برابر بیماری مقاومت بیشتری دارند. پرندگان آبی مزه تجربه ویژه اردک های وحشی مخازن طبیعی ویروس آنفلوانزای مرغی هستند
- ✓ مهم ترین راه انتقال بیماری از یک پرنده به پرنده دیگر، انتقال از طریق مدفوع است. پرندگان بیمار، ویروس آنفلوانزا را از طریق بزاق، ترشحات بینی و مدفوع دفع می کنند. هنگامی که پرندگان حساس با ترشحات پرندگان مبتلا یا با سطوح آلوده به ترشحات آنها تماس پیدا کنند، به بیماری مبتلا می شوند. از آنجایی که پرندگان مبتلا مقدار زیادی از ویروس را توسط مدفوع خود دفع می کنند بنابراین آلوده شدن آب، دان، تجهیزات، سیلوی دان، قفس ها، لباس ها، وسایل نقلیه و حشرات با مواد دفعی باعث پخش و انتشار ویروس می گردد
- ✓ نشانه های ویروس آنفلوانزای پرندگان در انسان متفاوت است. در بعضی افراد فقط ورم ملتحمه بروز می کند، اما در برخی دیگر

همانند آنفلوآنزای انسانی، باعث بروز سرفه، تب، گلودرد، دردهای عضلانی، ذات الریه شدید، تنگی نفس و حتی مرگ می شود.

✓ ویروس آنفلوآنزا از طریق خوردن گوشت و تخم مرغ پخته منتقل نمی شود. در زمان شیوع بیماری یکی از راههای انتقال ویروس مصرف گوشت پرنده آلوده و تخم مرغ آلوده به صورت نیم پز است. بنابراین توصیه می شود:

- از خوردن گوشت و تخم مرغ به صورت نیم پز خودداری کنید.
- ماکیان و محصولات آنها از قبیل تخم مرغ باید قبل از مصرف به طور کامل پخته شوند.
- گوشت مرغ باید به طور کامل تا دمای ۸۲ درجه سانتیگراد پخته شود.
- تخم مرغ باید تا اندازه ای که سفیده و زرده آن به طور کامل سفت شود، پخته شود.

خود را بیازمایید:

- ۱- عامل ایجاد کننده آنفلوآنزا در پرندگان کدام است؟
 الف: میکروب ☐ ب: ویروس ☐
 ج: باکتری ☐ د: سرما ☐
- ۲- کدام یک از پرندگان زیر، مخزن ویروس آنفلوآنزا هستند؟
 الف: کبک ☐ ب: قو ☐
 ج: خروس ☐ د: اردک وحشی ☐
- ۳- مدت دوره نهفتگی بیماری آنفلوآنزا به کدام یک بستگی دارد؟
 الف: راه ورود ویروس ☐ ب: نوع پرنده ☐
 ج: قدرت بیماری زایی ویروس ☐ د: هر سه مورد ☐
- ۴- نشانه های بیماری آنفلوآنزا در مرغ کدام یک است؟
 الف: تخم مرغ با پوست نازک می اندازند ☐
 ب: تاج و ریش آنها قرمز تیره و کبود می شود ☐
 ج: خونریزی در قسمت بدون پر بدن و ساق پاها دیده می شود ☐
 د: هر سه مورد صحیح است ☐
- ۵- زمانی که بیماری آنفلوآنزا ی پرندگان در منطقه ای گزارش شود باید در فاصله آن بدون ایجاد خونریزی از طریق سوزاندن لاشه ها و یا دفن آنها، پرندگان نابود شوند.
- ۶- یکی از مهم ترین راه پیشگیری از عفونت با ویروس آنفلوآنزای پرندگان چیست؟
- ۷- واگیری انسان به ویروس آنفلوآنزای پرندگان بیشتر به چه علتی اتفاق می افتد.

پاسخ خود را بیازمایید:

۱- عامل ایجاد کننده آنفلوانزا در پرندگان کدام است؟

الف: میکروب ☐ ب: ویروس ☒

ج: باکتری ☐ د: سرما ☐

۲- کدام یک از پرندگان زیر، مخزن ویروس آنفلوانزا هستند؟

الف: کبک ☐ ب: قو ☐

ج: خروس ☐ د: اردک وحشی ☒

۳- مدت دوره نهفتگی بیماری آنفلوانزا به کدام یک بستگی دارد؟

الف: راه ورود ویروس ☐ ب: نوع پرنده ☐

ج: قدرت بیماری زایی ویروس ☐ د: هر سه مورد ☒

۴- نشانه ای بیماری آنفلوانزا در مرغ کدام یک است؟

الف: تخم مرغ با پوست نازک می اندازند ☐

ب: تاج و ریش آنها قرمز تیره و کبود می شود ☐

ج: خونریزی در قسمت بدون پر بدن و ساق پاها دیده می شود ☐

د: هر سه مورد صحیح است ☒

۵- زمانی که بیماری آنفلوانزای پرندگان در منطقه ای گزارش شود باید در فاصله یک کیلومتری

آن بدون ایجاد خونریزی از طریق سوزاندن لاشه ها و یا دفن آنها، پرندگان نابود شوند.

۶- یکی از مهم ترین راه پیشگیری از عفونت با ویروس آنفلوانزای پرندگان

چیست؟ جدا کردن پرندگان حساس از پرندگان آلوده و دورنگه داشتن آنها از ترشحات

مدفوعی آلوده است.

۷- واگیری انسان به ویروس آنفلوانزای پرندگان بیشتر به چه علتی اتفاق می

افتد؟ از طریق تماس با پرندگان بیمار یا وسایل آلوده به ویروس ایجاد می شود.

واژه نامه:

بزاق: آب دهان

گونه: نوع

ژولیدگی: پریشانی - آشفتگی

سینوس: حفره های داخل استخوان

فوق حاد: بسیار شدید

کلواک: حفره ای که ترشحات دستگاه تناسلی و ادراری در آنجا می ریزد

ماکیان: مرغ های خانگی

مایه کوبی: تزریق واکسن ضد بیماری

ملتحمه: قسمت داخل پلک چشم

واگیری: سرایت بیماری از یکی به یکی دیگر

نهفتگی: پنهانی، پوشیدگی

منابع و مأخذ

- ۱) لیستر، استفان: بیماری آنفلوآنزای مرغی و راهکار مبارزه با آن. ترجمه کردآبادی، مصطفی، کرد آبادی، طوبی. موسسه اطلاعات مرغداری، ۱۳۸۴
- ۲) آنفلوآنزای طیور، دفتر مبارزه با بیماریهای طیور و زنبورعسل سازمان دامپزشکی کشور، نشریه علمی تحقیقاتی دامپزشکی، ۱۳۸۴
- ۳) مخاطرات آنفلوآنزای فوق حاد، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور
- ۴) بزرگمهری فرد، محمد حسن و همکاران: راهنمای بیماریهای طیور، چاپ اول ۱۳۷۵

ه) Key Facts About Avian Influenza (Bird Flu) and Avian Influenza A (H5N1) Virus Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, US.

۶) Avian Influenza (Bird Flue) in Poultry. Ather, Mujeeb .Veterinary Biological Research Institute, Hyderabad, 2004,

۷) Ten things you should know about Avian Influenza, World Health organization, 2005

۸) Avian Influenza "Bird flu" and the significance of it's transmission to human. World Health Organization, 2004.